

SAĞLIK KURULUŞLARINDA TIBBİ ATIK YÖNETİMİ

BİLECİK VALİLİĞİ

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ
ÇEVRE YÖNETİMİ VE ÇEVRE DENETİMİNDEN
SORUMLU ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

- **22/07/2005 tarihli 25883 sayılı Resmi Gazete**
- **30/03/2010 tarihli 25537 sayılı Resmi Gazete (değişik)**
- **03/12/2011 tarihli 28131 sayılı Resmi Gazete (değişik)**
- **05/11/2013 tarihli 28812 sayılı Resmi Gazete (değişik)**

Tıbbi Atık

Tıbbi atıklar miktar olarak az olmalarına rağmen, yüksek oranda risk taşıyan çok önemli bir atık grubudur.

Bu atıklar çok miktarda tehlikeli madde içererek, sağlık personeli, hastalar, toplum sağlığı ve çevre açısından büyük bir tehlike oluşturmaktadır.

Tıbbi atıklar enfekte olmalarının yanı sıra tehlikeli kimyasallar, ilaçlar, toksinler, radyoaktif maddeler, gibi tehlikeli maddeleri de içermektedirler.

- Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nde;
- Ünitelerden kaynaklanan, EK-2'de **C, D ve E** grupları altında yer alan enfeksiyöz, patolojik ve kesici-delici atıklar olarak tanımlanmaktadır.

EVSEL NİTELİKLİ ATIKLAR		TIBBİ ATIKLAR			TEHLİKELİ ATIKLAR	RADYOAKTİF ATIKLAR
A: Genel Atıklar	B: Ambalaj Atıkları	C: Enfeksiyöz Atıklar	D: Patolojik Atıklar	E: Kesici Delici Atıklar	F: Tehlikeli Atıklar	G: Radyoaktif Atıklar
B, C, D, E, F ve G gruplarında anılanlar hariç tüm atıklar	kağıt	1. Mikrobiyolojik laboratuvar atıkları	1. Ameliyathane, morg, otopsi atıkları	enjektör iğnesi,	Tehlikeli kimyasallar	TAEK
	karton	Kültür ve stoklar	vücut parçaları,	iğne içeren diğer kesiciler	Sitotoksik ve sitostatik ilaçlar	
	mukavva	İnfeksiyöz vücut sıvıları	organik parçalar,	bistüri	Amalgam atıkları	
	plastik	Serolojik atıklar		lam-lamel	Genotoksik ve sitotoksik atıklar	
	cam	Kontamine lab. atıkları	kesik uzuvlar v.b	cam pastör pipeti	Farmasötik atıklar	
	metal v.b.	2. Kan kan ürünleri ve bunlarla kontamine olmuş nesnelere	2. Biyolojik deneylerde kullanılan kobay leşleri	kırılmış diğer cam v.b	Ağır metal içeren atıklar	
		Kullanılmış ameliyat giysileri			Basınçlı kaplar	
		3. Diyaliz atıkları, Karantina atıkları				
		4. Bakteri ve virüs içeren hava filtreleri,				
		5. Enfekte deney hayvanı leşleri, organ parçaları, kanı ve bunlarla temas eden tüm nesnelere				

- atıkların üretildikleri yerlerde ayrı toplanması

- geçici depolanması

- taşınması

- bertaraf edilmesi

- ✓ Tıbbi, tehlikeli ve evsel atıkların oluşumunun ve miktarının kaynağında en aza indirilmesi esas olup; tıbbi atıkların alıcı ortama verilmesi yasaktır.
- ✓ Tıbbi atıkların tehlikeli ve evsel atıklar ile karıştırılmaması, kaynağında diğer atıklardan ayrı olarak toplanması, biriktirilmesi, taşınması, bertarafı esastır.
- ✓ Tıbbi atıkların yarattığı çevresel kirlenme ve bozulmadan doğan zararlardan dolayı tıbbi atık üreticileri, taşıyıcıları ve bertarafçıları kusur şartı olmaksızın sorumludurlar.
- ✓ Tıbbi atık üreticileri atıklarının bertarafı için gerekli harcamaları karşılamakla yükümlüdürler.
- ✓ Tıbbi atıkların yönetiminden sorumlu kişi, kurum/kuruluşlar, bu atıkların çevre ve insan sağlığına olabilecek zararlı etkilerinin azaltılması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler.
- ✓ Tıbbi atık yönetimiyle ilgili personelin periyodik olarak eğitimden ve sağlık kontrolünden geçirilmesi esastır.

Yönetmelik ile;

-Bakanlık ve Mülki Amirlere

görev ve yetkiler

-Tıbbi Atık Üreticileri ve Belediyelere

yükümlülükler

verilmiştir.

TIBBİ ATIKLARIN KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ

ÜNİTE İÇİ ATIK YÖNETİM PLANI

FORMATI

I-GENEL BİLGİLER

- I.1. ÜNİTENİN ADI :
I.2. ADRESİ :
I.3. TELEFON NUMARASI :
I.4. FAKS NUMARASI :

II-İDARI BİLGİLER

- II.1. ÜNİTENİN BAĞLI OLDUĞU KURUM :
II.2. ÜNİTENİN TÜRÜ :
II.3. YATAK SAYISI :
II.4. TIBBİ ATIKLAR SORUMLUSU :
II.5. TIBBİ ATIKLAR SORUMLUSUNUN İRTİBAT TELEFONLARI :

III-ATIK YÖNETİMİ

III.1. ATIK MİNİMİZASYONU

III.1.a) Evsel atıkların oluşumunun ve miktarının azaltılması amacı ile yapılacak çalışmalar

III.1.b) Ambalaj atıkların oluşumunun ve miktarının azaltılması amacı ile yapılacak çalışmalar

III.1.c) Tıbbi atıkların oluşumunun ve miktarının azaltılması amacı ile yapılacak çalışmalar

III.1.d) Tehlikeli atıkların oluşumunun ve miktarının azaltılması amacı ile yapılacak çalışmalar

✓ Ünite içi atık yönetim planını hazırlamak ve uygulamak

- atıkların kaynağında ayrı toplanması,
- kullanılacak ekipman ve araçlar,
- atık miktarları,
- toplama sıklığı,
- geçici depolama sistemleri,
- toplama ekipmanlarının temizliği, dezenfeksiyonu,
- kaza anında alınacak önlemler,
- sorumlu personel ve eğitimleri.

www.cygm.gov.tr

[Şemalarla Çevre Mevzuatı](#)

+ [Mevzuat](#)

+ [Kurullar - Projeler](#)

+ [Yayınlar](#)

- [Güncel Belgeler](#)

[Atık Yönetimi](#)

[Deniz ve Kıyı Yönetimi](#)

[İklim Değişikliği ve Hava Yönetimi](#)

[Kimyasallar Yönetimi](#)

[Su ve Toprak Yönetimi](#)

[Yönetim Hizmetleri ve Finansman](#)

[İstatistikler - Raporlar](#)

Atık Yönetimi

- [Endüstriyel Atık Yönetim Planı Formatı](#)
- [Tıbbi Atık Bertaraf Ücretleri İle İlgili Mahalli Çevre Kurulu Kararları 2013](#)
- [Ambalaj Komisyon Raporu](#)
- [Belediye Tıbbi Atık Yönetim Planı Formatı](#)
- [Sağlık Kuruluşları Ünite İçi Atık Yönetim Planı Formatı](#)
- [2013 yılında uygulanacak Akümülatör Depozito Bedelleri](#)
- [Ambalaj Atıkları Yönetimi Usul ve Esasları](#)
- [Ömrünü Tamamlamış Araç Teslim Yerleri listesi](#)
- [Tehlikesiz Atıklar Toplama-Ayırma Belge Formatı ve Yazı Formatı](#)
- [Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında Geçici Depolama İzni Alan Toplayıcılar Listesi](#)
- [Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği kapsamında Sıkça Sorulan Sorular](#)

İTHALAT

İlgili Mevzuat

Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Metal Hurdaların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2013/23)

.....'NE
AIT
ENDÜSTRİYEL ATIK YÖNETİM PLANI

1- Atık Üreticisinin İletişim Bilgileri:

- Adı SOYADI:
- Adres:
- Telefon:
- Faks:
- Vergi Sicil Numarası:
- İşletme Sahibi (Yetkili Kişi):

2- Firmada atık yönetiminden sorumlu kişiye ait bilgiler (İletişim Bilgileri):

- Adı SOYADI:
- Adres:
- Telefon, Faks:

3- Ekler:

1. Bir önceki yılda ait Atık Beyan Formularının birer örneği.
2. Ulusal Atık Topama Formları (diğer duruma göre düzenlenmiş ise).
3. Atık depolama alanlarının gösterdiği İşletme vaziyet planı, Güncel Kapasite Raporu, Yapı kullanma izin belgesi.
4. Geçici Atık Depolama Alanına ilişkin bilgiler, fotoğraflar.
5. İşletmenin Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamındaki değerlendirme yazısı.
6. İşletme prosedürlerine ilişkin İş Akım Şemaları ve Açıklamaları.
7. Tehlikeli Atık Depolama Alanı Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası
8. Atık Minimizasyon Uygulamasına yönelik izinler/onaylar (var ise)
9. Atık Analizleri, Sözleşmeler

4- Atık kaynakları hakkında detay bilgi

4.1- Atık türlerine göre atık kaynaklarının da gösterildiği iş akım şeması, prosesin ve atık oluşumunun anlatıldığı teknik olmayan özet:

4-2. Tablo 1.1 - Türlerine göre tehlikeli atık kaynakları

Faaliyet Alanları	Faaliyet İşlemler	Oluşan Tehlikeli Atıklar

4-2. Tablo 1.2 - Türlerine göre tehlikesiz atık kaynakları

Faaliyet Alanları	Faaliyet İşlemler	Oluşan Tehlikesiz Atıklar

İşletmenin faaliyetleri sonucu oluşan Tehlikeli ve Tehlikesiz Atıkların ..... / ..... / ..... yılında yinelenen yinelenen bilgilerlede beyan amaçlı ile ..... tarafından hazırlanmıştır.

Not: Planın her aşamasında firma bağlı ve ilgili yetkililerle temas bulunmaktadır.

✓ Endüstriyel Atık Yönetim Planını hazırlamak Valiliğe (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) onaylatmak ve uygulamak

✓ Atıkları kaynağında ayrı toplamak

Tıbbi Atıklar

Eysel Atıklar

Ambalaj Atıkları

Tehlikeli Atıklar

- ✓ Tıbbi Atıkların Toplanması **kırmızı** renkli plastik torbalar kullanılır.

- yırtılmaya, delinmeye, patlamaya ve taşımaya dayanıklı;
- orijinal orta yoğunluklu polietilen hammaddeden üretilmiş,
- sızdırmaz, çift taban dikişli ve körüksüz,
- çift kat kalınlığı 100 mikron,
- en az 10 kilogram kaldırma kapasiteli,
- üzerinde "Uluslararası Biyotehlike" amblemi ve "DİKKAT! TIBBİ ATIK" ibaresi bulunan

- ✓ Kesici-Delici Atıkların Toplanması plastik veya aynı özelliklere sahip kartondan yapılmış kutu veya konteynerler kullanılır.

- delinmeye, yırtılmaya, kırılmaya ve patlamaya dayanıklı,
- su geçirmez,
- açılması ve karıştırılması mümkün olmayan,
- üzerinde "Uluslararası Biyotehlike" amblemi ile "DİKKAT! KESİCİ ve DELİCİ TIBBİ ATIK" ibaresi bulunan

Tıbbi Atık Torbası

50
50

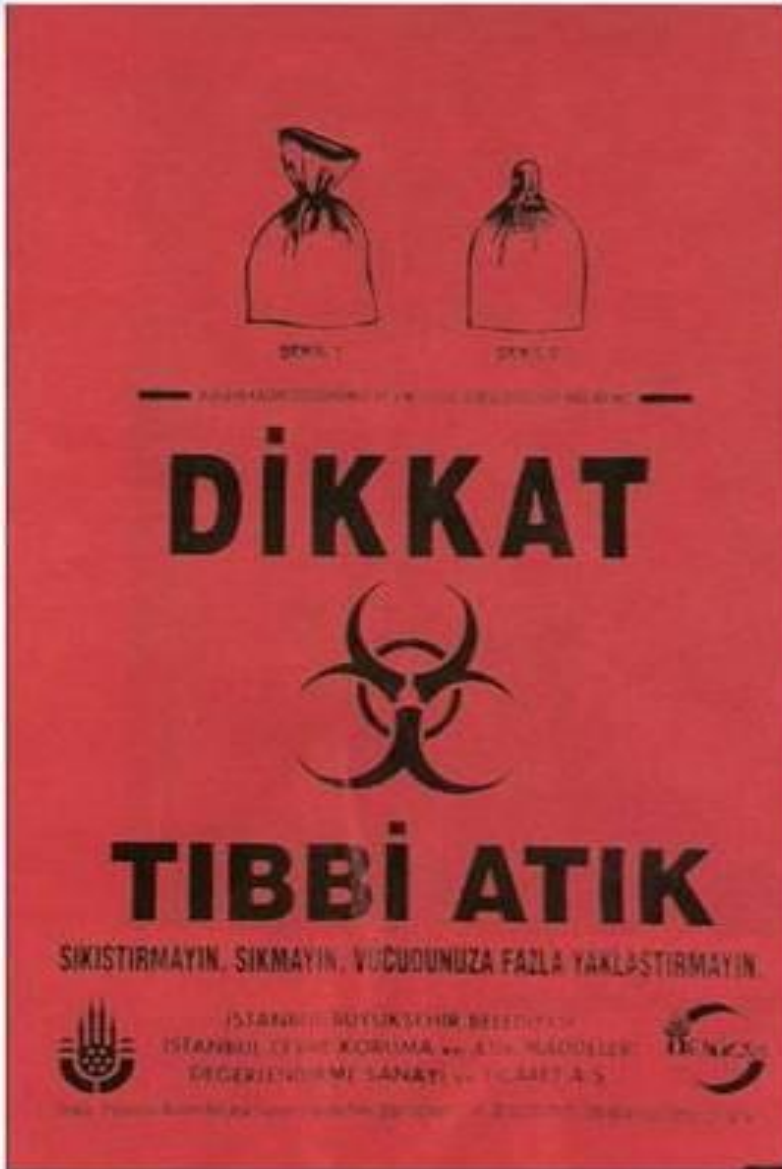
100
μ

Tıbbi atık torbasının çift kat kalınlığı 100 μ mikron olmalı,

En az **10 kilogram**
kaldırma kapasiteli
olmalı.

Üzerinde görülebilecek büyüklükte ve her iki yüzünde "Uluslararası biyotehlike amblemi" ile "DİKKAT TIBBİ ATIK" ibaresini taşımaları,
kırmızı renkli olmalı

🌍 Torbalar en fazla $\frac{3}{4}$ oranında doldurulur, ağızları sıkıca bağlanır ve gerekli görüldüğü hallerde her bir torba yine aynı özelliklere sahip diğer bir torbaya konularak kesin sızdırmazlık sağlanır. Bu torbalar hiçbir şekilde geri kazanılmaz ve tekrar kullanılmaz.

Kesici-Delici Atık Kabı

Kesici-Delici Atık Kabı

- Delinmeye, yırtılmaya, kırılmaya ve patlamaya dayanıklı,
- Su geçirmez ve sızdırmaz,
- Açılması ve karıştırılması mümkün olmayan nitelikte olmalıdır...

Kesici ve delici nitelikte tıbbi atıklar diğer tıbbi atıklardan ayrı olmalıdır...

Bu biriktirme kapları, en fazla $\frac{3}{4}$ oranında doldurulur, ağızları kapatılır ve kırmızı plastik torbalara konulur.

Kesici-delici atık biriktirme kapları dolduktan sonra kesinlikle sıkıştırılmaz, açılmaz, boşaltılmaz ve geri kazanılmaz.

- Enjektör kullanımı sonrasında uçlar kapatılmaya çalışılmamalı, kutulara açık olarak atılmalıdır.

- Şırınga, bisturi, delici-batıcı-kesici her türlü tek kullanımlık malzeme ayrı toplanılmalı.

- İğne,
- bistüri ucu,
- kırılmış ampuller,
- ortodontik bant ve tel artıkları,
- kırılmış el aletleri,
- kesilerek çıkarılmış protezler,
- eski protez ve apareyler,
- frez, kanal aletleri...

delinmeye ve sızdırmaya dirençli, renkli,
numaralandırılıp kodlanmış taşıyıcılar
içinde biriktirilmelidir.

- Kesici delici özellikteki atıklar enfeksiyöz karakter taşıyıp taşıyamamalarına bakılmaksızın taşıma ve toplama esnasında yırtılmaya delinmeye sebep olabileceğinden dışarıdan gelen darbelerle dayanıklı kutularda toplanmalıdır.

✓ Ayrı toplanmış atıkları bu iş için tahsis edilmiş araçlar ile ayrı ayrı taşımak

- ✓ Tıbbi atık torbaları, sağlık kuruluşu içinde özel araçlar ile toplanırlar.

- tekerlekli ve kapaklı,
- paslanmaz metal, plastik veya benzeri malzemeden yapılmış,
- keskin kenarları olmayan,
- temizlenmesi, dezenfeksiyonu kolay,
- sadece bu iş için ayrılmış,
- turuncu renkli**,
- üzerinde "Uluslararası Biyotehlike" amblemi ve "Dikkat! Tıbbi Atık" ibaresi bulunan.

✓ Atıkları geçici depolamak

IV-Geçici Depolama

20 yatak ve üstü

EK-1'de yer alan ve en az 20 yatak kapasitesine sahip üniteler geçici atık deposu inşa etmekle yükümlüdürler.

20 yatak altı

EK-1'de yer alan ve 20'den daha az yatağa sahip üniteler konteyner bulundurmakla yükümlüdürler.

Yataksız üniteler

EK-1-C'de belirtilen ünitelerde oluşan tıbbi atıklar en yakında bulunan geçici atık deposuna veya konteynerine götürülür veya ilgili belediyenin toplama-taşıma aracına teslim edilir.

✓ 20 ve üstü yatağa sahip sağlık kuruluşları

- iki bölmeli (evsel+tıbbi),
- en az 2 günlük atık kapasiteli,
- temizlenmesi kolay malzeme ile kaplı,
- yeterli aydınlatma ve pasif havalandırması bulunan,
- dışa açılan veya sürmeli kapıları olan,
- kapıları **turuncu renkli**, üzerinde "Uluslararası Biyotehlike" amblemi ve "Dikkat! Tıbbi Atık" ibaresi bulunan,
- araçların rahat ulaşabileceği yerde, yoğun insan ve hasta trafiğinin olduğu yerlerden uzak.

✓ 20 'den az yatağa sahip sağlık kuruluşları

- en az 2 günlük atık kapasiteli,
- kilitlenebilir kapaklı,
- dik köşeler içermez, kesişen yüzeyler yumuşak dönüşlerle birbirine birleşir,
- dış yüzeyi **turuncu renkli**,
- üzerinde "Uluslararası Biyotehlike" amblemi ve "Dikkat! Tıbbi Atık" ibaresi bulunur,
- yoğun insan ve hasta trafiğinin olduğu yerler ile gıda depolama, hazırlama ve satış yerlerinden uzakta bulunmalıdır,
- her gün veya herhangi bir kazadan hemen sonra temizlenir/dezenfekte edilir.

Tıbbi Atıkların Etrafa Yayılması

Tıbbi Atıkların Diğer Atıklarla karıştırılması

Sağlık Kuruluşları;

Görevli personeli
eğitmek/eğitimini ve
özel giysilerini
sağlamakla
yükümlüdür.

- ✓ Atıkların taşınmasıyla görevli personel, **turuncu** renkli özel elbise giyer.

- eldiven
- koruyucu gözlük
- maske
- çizme

- ✓ Personelin eğitimi sağlanır.

- Tıbbi atıkların
- toplanması,
  - taşınması,
  - geçici depolanması,
  - yarattığı sağlık riskleri,
  - neden olabilecekleri yaralanma ve hastalıklar,
  - bir kaza veya yaralanma anında alınacak tedbirler konusunda eğitime tabi tutulur.

Karar Tarihi : 25/12/2012
Karar No : 2012-08

- 1/2-

İL MAHALLİ ÇEVRE KURULU KARARI

1) 22.07.2005 tarih ve 25883 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren (değişik) Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği (TIAKY) Madde-7 (d) bendi uyarınca;
* Bilecik İli genelinde 2013 yılı içerisinde tıbbi atıkların toplanması / taşınması / bertarafına ilişkin olarak tabloda belirtilen ücretlerin uygulanmasına.

Tıbbi Atık Üreticisi Türü	2013 Yılı Toplama - Taşıma - Bertaraf Ücreti
Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği Ek-1a ve b'de belirtilen büyük ve orta miktarda tıbbi atık üreten sağlık kuruluşları için.	(Kg) başına 2,15 TL + KDV
Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği Ek-1c'de belirtilen küçük miktarda tıbbi atık üreten sağlık kuruluşları için.	Aylık 22 TL + KDV
Toplam çalışan sayısı 50 ila 250 arasında olup sağlık birimi (revir vb.) bulunan sanayi kuruluşları/işletmeler için	Aylık 45 TL + KDV
Toplam çalışan sayısı 251 ve üzerinde olup sağlık birimi (revir vb.) bulunan sanayi kuruluşları/işletmeler için	Aylık 90 TL + KDV

✓ İl mahalli çevre kurulu tarafından tespit edilen tıbbi atık bertaraf ücretini bertaraf eden kurum ve kuruluşa ödemek

- ✓ Oluşan atık miktarını düzenli olarak kayıt altına almak ve her yılın başında bir önceki yılın toplam Tıbbi ve Tehlikeli Atık miktarlarının Mart ayı sonuna kadar **Çevre Bilgi Sistemi** üzerinden beyanını yapmak

LİSANSLI TIBBİ ATIK TAŞIMA ARACI

Tıbbi atıklar, lisanslı tıbbi atık taşıma aracı ile taşınmaktadır.

- Kapalı olmalı
- Sıkıştırma mekanizması bulunmamalı
- İç yüzeyinin paslanmaz ve temizlenebilir olmalı
- Dik köşeler içermemeli
- Aracın dış yüzeyi turuncu renkte olmalı
- Aracın üzerinde "Uluslararası Biyotehlike" amblemi ile "Dikkat Tıbbi Atıklar" ibaresi bulunmalı

T.C.
ESKİŞEHİR VALİLİĞİ
Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

TIBBİ ATIK TAŞIYAN ARAÇLAR İÇİN LİSANS BELGESİ

1. Aracın ait olduğu firmanın adı, adresi ve telefon numarası, lisans numarası:

İNTE İNŞ.TES.TAAH.SAN.VE TİC.A.Ş.
Levent Nilpetiye Cad.Aytar Sok.Öztürk Palas Apt.No:8/3
02122838800
Firma Lisans No: TIB-26-01

2. Aracın tipi:

Kamyon

3. Plaka numarası ve (varsa) şasi numarası:

34 FS 1394
NNANPR71L02029288

4. Araç sahibinin adı, iş adresi ve telefon numarası:

İNTA İNŞAAT TESİSAT TAAH.SAN.VE TİC.A.Ş.
LEVENT NİSPETİYE CAD.AYTAR SOK.ÖZTÜRK PALAS APT.NO:8/3 BEŞİKTAŞ-İSTANBUL
0 212 283 88 00

5. Taşınacak tehlikeli yüklerin tehlike sınıf numaraları:

H2, H6, H9

6. Taşınacak tehlikeli atık kodları (AYGEİY Ek-4)

Atık kodları ekte'dir

Yukarıda belirtilen araç, ulusal/uluslararası tehlikeli yük taşımacılığında 6ncı maddede verilen tehlikeli atıkların taşınması için gerekli özelliklere sahiptir.

Bu belge 15.08.2012 tarihinde verilmiş olup 6ncı maddede yer alan ekli liste ile birlikte 15.08.2015 tarihine kadar geçerlidir.

ARAÇ LİSANS NO: TIB-26-01/02

Rıza DALAN
Vali i.
Vali Yardımcısı

NOT: 1- Her araç için ayrı bir lisans alınacaktır.

2-Araç servisten çıkarıldığında, araçta bir değişiklik yapıldığında, 4üncü maddede belirtilen tehlikeli atıkların dışında diğer işlere devredildiğinde, lisansın geçerlilik süresi sona erdiğinde lisans belgesi Valiliğe geri gönderilecektir.

T.C.
ESKİŞEHİR VALİLİĞİ
Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Ek : 34 FS 1394 plakalı araç için 15.08.2012 tarihinde verilmiş olup 15.08.2015 tarihine kadar geçerli olan, TIB-26-01/02 lisans numaralı aracın taşıyacağı atık kodları

180101
180102
180103
180104
180201
180302
180303

FAALİYETLERİ SONUCU ATIK OLUŞUMUNA NEDEN OLAN SAĞLIK KURULUŞLARI

- Üniversite hastaneleri ve klinikleri,
- Genel maksatlı hastaneler ve klinikleri,
- Doğum hastaneleri ve klinikleri,
- Askeri hastaneler ve klinikleri.

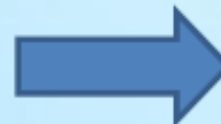
BÜYÜK MİKTARDA ATIK ÜRETEN SAĞLIK KURULUŞLARI

- Sağlık merkezleri, tıp merkezleri, dispanserler,
- Ayakta tedavi merkezleri,
- Morglar ve otopsi merkezleri,
- Hayvanlar üzerinde araştırma ve deneyler yapan kuruluşlar,
- Bakımevleri ve huzurevleri,
- Tıbbi ve biyomedikal laboratuvarlar,
- Hayvan hastaneleri,
- Kan bankaları ve transfüzyon merkezleri,
- Acil yardım ve ilk yardım merkezleri,
- Diyaliz merkezleri,
- Rehabilitasyon merkezleri,
- Biyoteknoloji laboratuvarları ve enstitüleri,
- Tıbbi araştırma merkezleri.

ORTA MİKTARDA ATIK ÜRETEN SAĞLIK KURULUŞLARI

- Sağlık hizmeti verilen diğer üniteler (muayenehaneler, diş ve ağız sağlığı muayenehaneleri vb),
- Veteriner muayenehaneleri,
- Akapunktur merkezleri,
- Fizik tedavi merkezleri,
- Evde yapılan tedavi ve hemşire hizmetleri,
- Güzellik, kulak delme ve dövme merkezleri,
- Eczaneler,
- Ambulans hizmetleri,
- Hayvanat bahçeleri.

KÜÇÜK MİKTARDA ATIK ÜRETEN SAĞLIK KURULUŞLARI

TIBBİ ATIK ÜRETİCİLERİ (SAĞLIK KURULUŞLARI)

- ✓ Tıbbi atıkların geçici atık depolarından bertaraf tesislerine taşınması sırasında Ulusal Atık Taşıma Formunun kullanılması zorunludur.
- ✓ Yönetmeliğin EK-1'inde yer alan (c) bölümünde belirtilen ünitelerden kaynaklanan tıbbi atıkların taşınması sırasında ulusal atık taşıma formu kullanılması şartı aranmaz; ancak tıbbi atıkların bu ünitelerden alınması esnasında tıbbi atık alındı belgesi/makbuzu kullanılması zorunludur.
- ✓ Ulusal Atık Taşıma Formlarının kullanılmasında ve tıbbi atık taşıma lisansı alınmasında, 18.01.2013 tarihli ve 28532 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Atıkların Karayoluyla Taşınmasına İlişkin Tebliğ'in ilgili maddelerinde belirtilen esaslara uyulur.

BİLECİK

TIBBİ ATIK ALINDI BELGESİ

B

003001

TIBBİ ATIK ÜRETİCİNİN		TIBBİ ATIK ÜRETİCİNİN	
Adı	İNTE-ARY & Ortaklığı Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi	Kurum Adı	
Adresi	Sarımsungur Köyü 400 Sokak No:29 (Beylikova) Yolu 26. Km.1	Adresi	
Lisans Numarası	Çevre ve Orman Bakanlığınca 04.08.2010/12410 tarih ve sayılı Resmî Gazete'de	Tıbbi Atık Sorumlusu Adı Soyadı	
Tesis Sorumlusu		Tesis Sorumlusu	
Tıbbi Atık Sorumlusu İmtih Talefleri		Tıbbi Atık Sorumlusu İmtih Talefleri	
Tıbbi Atık Sorumlusu Sadece (Yalıtım, Sterilizasyon veya Depolama)			
STERİLİZASYON			

TIBBİ ATIK TAŞIYICISI	
Kurum Adı	İNTE-ARY & Ortaklığı
Lisans Numarası	26 / TA / 02
Şirket Adı	
Araç Plakası	26 / TA / 02 - E - Lisanslı ve - 34 75 13E... (Plakalı Araç)

Tıbbi Atık Üreticisi Adı, Soyadı,Ölçülen Tarih	Tıbbi Atık Taşıyıcısı Adı, Soyadı,Ölçülen Tarih
Tıbbi Atık Sorumlusu Tesis Sorumlusu Adı, Soyadı,Ölçülen Tarih	
Bu belge diğer belgelerle birlikte atıkların taşınması için geçerlidir.	

Bu belgeyi imzalayanlar, bu belgeyi kullanırken, bu belgeyi kullanırken...

Bu belgeyi kullanırken, bu belgeyi kullanırken...

Bu belgeyi kullanırken, bu belgeyi kullanırken...

Bu belgeyi kullanırken, bu belgeyi kullanırken...

Bu belgeyi kullanırken, bu belgeyi kullanırken...

BİLECİK

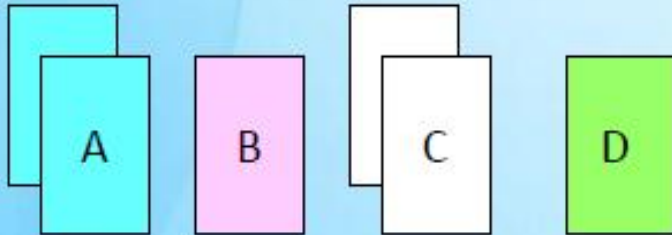
✓ Taşıma işlemi yapılacak araçlarda atık taşıma formu bulundurulması zorunludur.

Ulusal Atık Taşıma Formları atık üreticisi tarafından ilgili Valilikten (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) temin edilir.

✓ Form 4 Nüshadan oluşur

A, B, C, D

E (Uluslararası Taşıma için kullanılır)

✓ A ve C nüshaları 2şer adet

Formun başlığı: T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI, Formun Seri Numarası.

A (ULUSAL ATIK TAŞIMA FORMU)

1-4) Hükümet tarafından hazırlanmış formun 4 nüshasının birer tane her birine ayrı ayrı gönderilerek jandarmaya, polis bürosuna, emniyet bürosuna ve Taşınır Sicil Müdürlüğüne, diğerleri uygun olarak dağıtılmaktadır.

ÜRÜNTÜCÜ

1) Firmanın Unvanı: 12) Atık türü:

2) Firmanın şahıs veya şahıplarının adı, soyadı: 13) Atık adı:

Firmanın Adresi: 14) T.C. Kimlik No (veya yabancı kimlik no):

3) İl Adı ve Kodu: 15) Risk:

4) Mahalle/Genç: 16) Açıklama:

5) Cadde/Sokak: 17) Aralık ve Kodunun Türü:

6) Kapı No: 18) Aralık ve kodunun sayısı:

9) İşyerinin Vergi Numarası: 19) Atık Çıkış Tarihi:

7) Tabiiyet Numarası: 20) Sorumlu Kişinin Adı ve Soyadı:

8) Tarih Numarası: 21) Sorumlu Kişinin Soyadı:

ALACAKÇI

1) Firmanın Unvanı: -

2) Firmanın şahıs veya şahıplarının adı, soyadı: 11) Lisans No:

Firmanın Adresi: 12) Teğiz İşletme No:

3) İl Adı ve Kodu: 13) Teğiz İşletme No:

4) Şişin Adı: 14) Teğiz Tarihi:

5) Mahalle/Genç: 15) Sorumlu Kişinin Adı ve Soyadı:

6) Cadde/Sokak: 16) Sorumlu Kişinin Soyadı:

7) Kapı No: 17) Sorumlu Kişinin Soyadı:

9) İşyerinin Vergi Numarası: 18) Sorumlu Kişinin Soyadı:

7) Tabiiyet Numarası: 19) Sorumlu Kişinin Soyadı:

BEKLENTİ

1) Firmanın Unvanı: -

2) Firmanın şahıs veya şahıplarının adı, soyadı: 11) Lisans No:

Firmanın Adresi: 12) Atık Adı:

3) İl Adı ve Kodu: 13) Atık Adı:

4) Şişin Adı: 14) Atık Adı:

5) Mahalle/Genç: 15) Atık Adı:

6) Cadde/Sokak: 16) Atık Adı:

7) Kapı No: 17) Atık Adı:

9) İşyerinin Vergi Numarası: 18) Atık Adı:

7) Tabiiyet Numarası: 19) Atık Adı:

10) Tarih Numarası: 20) Sorumlu Kişinin Adı, Soyadı ve Soyadı:

11) Tarih Numarası: 21) Sorumlu Kişinin Adı, Soyadı ve Soyadı:

Ulusal Atık Taşıma Formu

T.C. ÇEVRE ve ORMAN BAKANLIĞI ULUSAL ATIK TAŞIMA FORMU		Seri D	
FORM-9 A		Sıra No: 0118606	
(A) Kopyası Bertaraf'da kalır. Bertaraf Formu A kopyasının bir suretini Bakanlığa göndermekle yükümlüdür. Form Ulusal Atık Taşıma Klavuzundaki bilgilere uygun olarak doldurulacaktır.			
1) ÜRETİCİ			
1) Firmanın Ünvanı :	12) Atık Kodu ¹		
2) Firmanın sahip veya sahiplerinin adı, soyadı:	13) Atık Adı ²		
Firmanın Adresi :	14) 20°C'de fiziksel özellikler ³		
3) İl Adı ve Kodu :	15) Renk ⁴		
4) İlçenin Adı :	16) Ağırlık ⁵		
5) Mahalle/Semt :	17) Ambalaj ve Konteyner Türü ⁶	kg	
6) Caddesi/Sokak :	18) Ambalajın ve konteyner sayıları		
7) Kapı No :			
8) İşyerinin Vergi Numarası:			
9) Faks Numarası:			
10) Sorumlu Kişinin Adı ve Soyadı:			
11) H Numarası ⁷	21) Sorumlu kişinin imzası		
2) TAŞIYICI			
1) Firmanın Ünvanı :	11) Lisans No		
2) Firmanın sahip veya sahiplerinin adı, soyadı:	12) Taahhüt Plaka No:		
Firmanın Adresi :	13) Taşıma Şekli ⁸		
3) İl Adı ve Kodu :	14) Teslim Tarihi		
4) İlçenin Adı :	15) Sorumlu Kişinin Adı ve Soyadı		
5) Mahalle/Semt :	16) Sorumlu Kişinin İmzası		
6) Caddesi/Sokak :			
7) Kapı No :			
8) İşyerinin Vergi Numarası:			
9) Faks Numarası:			
10) Sorumlu Kişinin Adı ve Soyadı:			
3) ALICI			
1) Firmanın Ünvanı :	11) Lisans No		
2) Firmanın sahip veya sahiplerinin adı, soyadı:	12) Alınış Açılışı ⁹		
Firmanın Adresi :	13) Atık Bertaraf Yöntemi/Geri Kazanım Yöntemi		
3) İl Adı ve Kodu :	14) Lisanslı Ara Depolama tesisinden Atık Transferi (Kuliyat X İşareti Koyulmuş)		
4) İlçenin Adı :	a) Anılmadan bertaraf/geri kazanım tesisine gönderilen atıklar		
5) Mahalle/Semt :	b) Anılarak bertaraf/geri kazanım tesisine gönderilen atıklar (ayrı ayrı işleme)		
6) Caddesi/Sokak :	c) Anılarak bertaraf/geri kazanım tesisine gönderilen atıklar (başka atık ile birlikte)		
7) Kapı No :	d) Diğer (belirtiniz)		
8) İşyerinin Vergi Numarası:	14) Soru işaretlendiğinde (a,b,c,d) işlemleri için Ara depolama tesisi tarafından yeni bir EK-9-A formu düzenlenmesi zorunludur.		
9) Faks Numarası:	15) Atık Kabul Tarihi		
10) Sorumlu Kişinin Adı, Soyadı ve İmzası:	16) Sorumlu Kişinin Adı, Soyadı ve İmzası:		

üretici

taşıyıcı

alıcı

UATF Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerinden temin edilir. Bunun için izlenecek yol; **Halk Bankasının** herhangi bir şubesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi **203 gelir kodlu** hesabına (Matbaa İşleri Hesabına) Koçan başına (25 Adet UATF) **25 TL** yatırılır. Buradan alınan dekont ile birlikte Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Muhasebe Servisine bir dilekçe ile başvuruda bulunulur.

Temin edilen Taşıma Formlarından (A) formu mavi, (B) formu pembe, (C) formu beyaz, (D) formu yeşildir. (A) ve (C) formları iki nüsha olmalıdır.

Sterilizasyon

Y
a
k
m
a

Sterilize edilen tıbbi atıklar evsel atık düzenli depolama alanlarında depolanarak bertaraf edilir

Niçin Sterilizasyon?

Sterilizasyon;

Tıbbi atıkların bertarafında alternatif bir teknolojidir.

Bakteri sporları dahil her türlü mikrobiyal yaşamın fiziksel, kimyasal, mekanik metotlar veya radyasyon yoluyla tamamen yok edilmesi veya bu mikroorganizmaların seviyesinin 99,9999% oranında azaltılması.

Herhangi bir maddenin ya da cismin, birlikte bulunduğu tüm mikroorganizmaların her türlü canlı ve aktif şekillerinden arındırılmasıdır.

sterilizasyon işlemi sonrasında canlı mikroorganizma sayısının milyonda bire düşmesi, yada diğer bir ifadeyle sterilizasyonun sağlanamama olasılığının bir milyon işlemde birden daha düşük olması amaçlanır.

ESKİŞEHİR TIBBİ ATIK STERİLİZASYON TESİSİ

- İlimizde oluşan tıbbi atıklar, Eskişehir ilinde bulunan sterilizasyon tesisince İl Mahalli Çevre Kurulunca tespit edilen ücret karşılığında toplanılmakta, tesiste tıbbi atıklar işleme tabi tutulmakta ve sonrasında düzenli depolama alanına gönderilmektedir.

ESKİŞEHİR TIBBİ ATIK STERİLİZASYON ÜNİTESİ

Radyoaktif Atıklar (Madde 15)

Radyoaktif atıklar hakkında bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz. Bu atıkların bertarafı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu mevzuatı doğrultusunda yapılır.

2872 SAYILI ÇEVRE KANUNUNDA;

- Her türlü atık ve artığı, çevreye zarar verecek şekilde, ilgili yönetmeliklerde belirlenen standartlara ve yöntemlere aykırı olarak doğrudan ve dolaylı biçimde alıcı ortama vermek, depolamak, taşımak ve benzeri faaliyetlerde bulunmak yasaktır.
- Üretim, tüketim ve hizmet faaliyetleri sonucunda oluşan atıklarını alıcı ortamlara doğrudan veya dolaylı vermeleri uygun görülmeyen tesis ve işletmeler ile yerleşim birimleri atıklarını yönetmeliklerde belirlenen standart ve yöntemlere uygun olarak arıtmak ve bertaraf etmekle veya ettirmekle ve öngörülen izinleri almakla yükümlüdürler.
hükümleri yer almaktadır.

Çevrenin kasten kirletilmesi

MADDE 181. - (1) İlgili kanunlarla belirlenen teknik usullere aykırı olarak ve çevreye zarar verecek şekilde, atık veya artıkları toprağa, suya veya havaya kasten veren kişi, **altı aydan iki yıla kadar hapis cezası** ile cezalandırılır.

Çevrenin taksirle kirletilmesi

MADDE 182. - (1) Çevreye zarar verecek şekilde, atık veya artıkların toprağa, suya veya havaya verilmesine taksirle neden olan kişi, adli para cezası ile cezalandırılır. Bu atık veya artıkların, toprakta, suda veya havada kalıcı etki bırakması hâlinde, **iki aydan bir yıla kadar hapis cezasına** hükmolunur.

(2) İnsan veya hayvanlar açısından tedavisi zor hastalıkların ortaya çıkmasına, üreme yeteneğinin körelmesine, hayvanların veya bitkilerin doğal özelliklerini değiştirmeye neden olabilecek niteliklere sahip olan atık veya artıkların toprağa, suya veya havaya taksirle verilmesine neden olan kişi, **bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası** ile cezalandırılır.

CEZALAR

- Çevre Kanunu'nun **20-r** maddesi gereği;
- Bu Kanunda ve yönetmeliklerde öngörülen usul ve esaslara, yasaklara veya sınırlamalara aykırı olarak
- atık toplayan, taşıyan, geçici ve ara depolama yapan, geri kazanan, geri dönüşüm sağlayan,
- tekrar kullanan veya bertaraf eden gerçek kişilere **46.501,00 TL** İdari Para Cezası uygulanır.
- İthal eden gerçek kişilere ise **116.261,00 TL** İdari Para Cezası uygulanır.
- **20-v** maddesi gereği;
- Tehlikeli atık toplayan, taşıyan, geçici ve ara depolama yapan, geri kazanan, geri dönüşüm sağlayan, tekrar kullanan veya bertaraf eden gerçek kişilere **193.772,00 TL** İdari Para Cezası uygulanır.
- Bu maddenin (k), (l), (**r**), (s), (t), (u), (v) ve (y) bentlerinde öngörülen idarî para cezaları **kurum, kuruluş ve işletmelere üç katı olarak verilir.**
- **20-p** maddesi gereği; Tehlikeli atık mali sorumluluk sigortası yaptırmamak: **46.501,00 TL**
- **20/g** maddesi gereği; 12 nci maddede öngörülen bildirim ve bilgi verme yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere **11.619,00 TL** idarî para cezası verilir.

Sıkça Sorulan Sorular

Tıbbi Atık Üreten Kurum ve Kuruluşlar TABS sistemini kullanacak mı?

2013 yılı Ocak ayı itibariyle tıbbi atıklar da TABS ile bildirilmeye başlanacak olup, tıbbi atık üreticileri 2012 yılından itibaren oluşan tıbbi atıklarını sisteme girecek.

Flakonlar tıbbi atık mıdır?

Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nde kullanma süresi dolmuş veya artık kullanılmayan, ambalajı bozulmuş, dökülmüş ve kontamine olmuş ilaçlar, aşular, serumlar ve diğer farmasötik ürünler ve bunların artıklarını ihtiva eden kullanılmış eldivenler, hortumlar, şişeler ve kutuları farmasötik atık olarak tanımlanmaktadır. Farmasötik atık ise Yönetmeliğin Ek 2 Sağlık Kuruluşlarından kaynaklanan atıkların sınıflandırılması tablosuna göre **tehlikeli atıklar** sınıfına girmektedir. Bununla birlikte, Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin Ek-IV atık listesinde 150110* atık kodu, Tehlikeli maddelerin kalıntılarını içeren ya da tehlikeli maddelerle kontamine olmuş ambalajlar olarak tanımlanmaktadır. Bu kapsamda kontamine olmuş flakon cam ambalajlar, muhtemel tehlikeli atık olarak kabul edildiğinden Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği hükümlerince toplanıp bertarafının sağlanması gerekmektedir.

Serum şişeleri tıbbi atık mıdır?

Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nin 12 nci maddesine göre kağıt, karton, plastik ve metal ambalaj atıkları, kontamine olmamaları şartıyla diğer atıklardan ayrı olarak mavi renkli plastik torbalarda toplanırlar. Serum ve ilaç şişeleri gibi cam ambalaj atıkları ise yine kontamine olmamaları şartıyla cam ambalaj kumbaralarında, kumbara olmaması halinde ise diğer ambalaj atıkları ile birlikte mavi renkli plastik torbalarda toplanırlar. Kullanılmış serum şişeleri ayrı toplanmadan önce, uçlarındaki lastik, hortum, iğne gibi hasta ile temas eden kontamine olmuş materyallerden ayrılır. Kontamine materyaller diğer tıbbi atıklar ile birlikte toplanır. Toplanan ambalaj atıklarının, Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda geri kazanılmaları sağlanır.

**Hastaneler tıbbi atık
sterilizasyon veya
yakma tesisi
kurabilirler mi?**

Tıbbi Atıkların Kontrolü
Yönetmeliği'nin 33 üncü
maddesine göre Üniteler
tarafından münferit yakma
tesisleri kurulamaz ve
işletilemez. 46 ncı maddesine
göre ise Üniteler tarafından
münferit sterilizasyon tesisleri
kurulamaz ve işletilemez.

**Tıbbi atıkları
bertaraf etme
yükümlülüğü
kimindir?**

**Tıbbi Atıkların Kontrolü
Yönetmeliği'nin 9 uncu maddesine
göre Belediyeler Tıbbi atıkları geçici
atık depolarından alarak bertaraf
sahasına taşımak/taşıtırmakla, tıbbi
atık bertaraf/sterilizasyon tesislerini
kurmak/kurdurmak,
işletmek/işlettirmekle,
yükümlüdürler.**

**Hastaneler tıbbi
atıklar için atık
yönetim planı
hazırlayacak
mı?**

Evet. Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nin 8 inci maddesinin (b) bendine göre, Tıbbi atık üreticileri, atıkların ayrı toplanması, taşınması ve geçici depolanması ile bir kaza anında alınacak tedbirleri içeren ünite içi atık yönetim planını hazırlamak ve uygulamakla yükümlüdürler. Ünite İçi Atık Yönetim Planı Formatı Bakanlığımız tarafından hazırlanmıştır.

**Tüm tıbbi atıklar
üreticileri UATF
kullanmak
zorunda mı?**

Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinin Ek-1'inde yer alan (a) ve (b) bölümündeki tıbbi atık üreticilerinin ürettiği atık miktarına bakılmaksızın tıbbi atıkların taşınması esnasında ulusal atık taşıma formu kullanması zorunludur. (c) bölümündeki tıbbi atık üreticilerinin ise ulusal atık taşıma formu kullanma zorunluluğu bulunmamakta olup; ulusal atık taşıma formunun kullanılmaması durumunda tıbbi atık alındı belgesi/makbuzu düzenlemesi zorunludur.

Aile Sağlığı Merkezleri tıbbi atıklarının taşınması sırasında UATF kullanmak zorundalar mı?

Sağlık merkezleri Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nin Ek-1'inde "Orta Miktarda Atık Üreten Sağlık Kuruluşları" olarak belirtilen (b) bölümü altında yer aldığından, söz konusu aile sağlığı merkezlerinde oluşan tıbbi atıkların taşınması esnasında ulusal atık taşıma formu kullanılması gerekmektedir.

**HASTA BEZLERİ
HANGİ ATIK
SINIFINA
GİRMEKTEDİR?**

Hasta bezleri hastaya tehlikeli bir madde veriliyorsa **Tehlikeli Atık** sınıfında, hasta enfeksiyon hastası ise **Tıbbi Atık** sınıfında değerlendirilmektedir.

TEŞEKKÜR EDERİZ
BİLECİK Ç.Ş.İ.M.
bilecik@csb.gov.tr
02282121020

